

2026 TOIMINTASUUNNITELMA

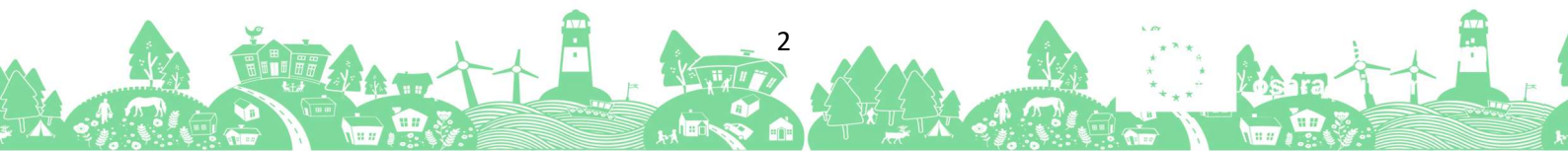
LEADER

Suupohja

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	3
2. YHDISTYSTOIMINTA	5
2.1. Toimintaperiaatteet	5
2.1.1. Toiminta-ajatus	5
2.1.2. Visio	5
2.1.3. Arvot	6
2.2. Organisaatio	6
2.2.1. Yhdistyksen kokous	6
2.2.2. Hallitus	6
2.2.3. Työjaosto	7
2.2.4. Toimialaryhmät	7
2.2.5. Toimisto	7
2.3. Jäsenyys	7
2.3.1. Kuntajäsenet	7
2.3.2. Yritys- ja yhteisöjäsenet	7
2.3.3. Henkilöjäsenet	7
2.3.4. Kannatusjäsenet	7
2.4. Tilintarkastajat	7
3. SUUPOHJAN KEHITTÄMISYHDISTYKSEN TOIMINTA VUONNA 2026	8
3.1. Ohjelmallinen seudullinen kehittäminen	8
3.1.1. Leader-toiminta	8
3.1.1.1. Leader-ohjelmakausi 2023–2027	9
3.1.2. Yhdistyksen omat hankkeet vuonna 2026	10
3.1.2.1. Toimintaraha 2023–2027	10
Leader-tiedotustoiminta	10
3.1.2.2. Ympäristöviisaat yhteisöt	11
3.1.2.3. Vaikuttavaa Leader-työtä lakeuksilta	11
3.1.2.4. Kohti puolustuksen verkostoja	11
3.1.2.5. Suupohjan maastopyöräreitti	12
3.2. Kansainvälinen hanketoiminta	12
3.2.1. Yhdistyksen omat kansainväliset hankkeet vuonna 2026	12
3.2.1.1. Nordic Preparedness	12
3.3. Kylien kehittäminen	13
3.3.1. Yhdistyksen omat kylien kehittämishankkeet vuonna 2026	13
3.3.1.1. Tulevaisuuden kylä 2.0	13
3.3.1.2. Kyvykkäät ja kestävät kumppanikylät (4K)	13
3.3.1.3. Kylien älykäs varautuminen)	14
3.4. Nuorten aktivointi ja osallisuus	14
3.4.1. Yhdistyksen omat nuorten hankkeet vuonna 2026	14
3.4.1.1. Osallisuuden silta I	14
3.4.1.2. Osallisuuden silta II	14
3.5. Yritys-, Yhteisö- ja Nuorisoleader-raha	15
4. MUU TOIMINTA JA YHTEISTYÖTAHOT	15
4.1. Hankeasiantuntija	15
4.2. Suupohjan seutuviestintä	15

1. Johdanto

Vuonna 2026 Leader Suupohjan toiminnan pääpaino on rahoituskauden 2023–2027 toimissa ja erityisesti Virtaa viisikkoon-paikallisen kehittämisstrategian ja omien hankkeiden toteuttamisessa. Toimintavuonna keskitytään hakijoiden neuvontaan rahoituksen haussa, hankkeiden toteutuksessa ja maksatusten hakemisessa. Hankkeita on käynnissä todella paljon, ja pienentyvä rahoitus luo haasteita edelleen vilkkaana jatkuvaan kysyntään vastaamiselle. Omassa hanketoiminnassa edistetään erityisesti niitä teemoja, jotka ovat strategian toteutumisen kannalta tärkeitä, ja joista saamme signaalia alueen kehittämistarpeita koskien.

Vuosi 2026 on Leader Suupohjan 30-vuotisjuhlavuosi ja vuoden aikana nostetaan esiin Leader-työn tuloksia ja vaikuttavuutta koko yhdistyksen toimintahistorian ajalta. Vaikuttavuusanalysointia ja -viestintää tehdään myös koko Etelä-Pohjanmaan laajuisesti. Leader-toiminta täyttää 30 vuotta myös koko valtakunnassa ja Leader Suupohja yhdessä Leader Liiverin kanssa tarjoavat palveluitaan koko juhlavuoden viestinnän koordinointiin.

KYLÄT

Kyliä kehittämistä tehdään vuonna 2026 kolmella hankkeella, joista **Tulevaisuuden kylä 2.0- hanke ja 4K- Kyvykkäät ja kestävät kumppanikylät -hanke** ovat tulossa päätökseensä kesän aikana. Ensimmäinen mainittu on Älykäs kylä -yhteistyöhanke, jolla pyritään vahvistamaan Etelä-Pohjanmaan kylien elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä innovatiivisten toimintamallien kautta. Hanketta hallinnoi Leader Suupohja. Jälkimmäisen hankkeen teemoja on kumppanuus, kriisinkestävyys/huoltovarmuus sekä yhteisöllisyys. 4K-hanketta hallinnoi Leader Liiveri. Molemmat hankkeet ovat maakunnallisia eli niitä toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä ja ne saavat rahoituksen Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukselta.

Uutta ja ajankohtaista näkökulmaa kylien osaamisen vahvistamiseen tuodaan **Kyliä älykäs varautuminen** -hankkeessa, jota hallinnoi Kuudesta ry. Myös se on koko maakunnan laajuinen ja rahoitus tulee Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukselta. Hankkeessa mm. vahvistetaan kylien osaamista (esim. muonitus, ensiapu, alkusammutus), tehdään kylä-/kyläryhmäkohtaiset valmiussuunnitelmat ja kartoitetaan puhtaan veden lähteet ja kaivot. Samalla selvitetään kuntien tahtotila kyläradioverkostoa koskien ja rakennetaan sitä varten maakunnallinen malli kriisiviestinnän varajärjestelmäksi. Lopputuloksena syntyy pysyviä yhteistyörakenteita kylien, kuntien, viranomaisten ja järjestöjen välille sekä konkreettisia välineitä, joilla kylien resilienssi ja turvallisuuden tunne kasvavat.

Varautumisteemaa edistetään myös kansainvälisessä **Nordic Preparedness**-hankkeessa.

NUORET

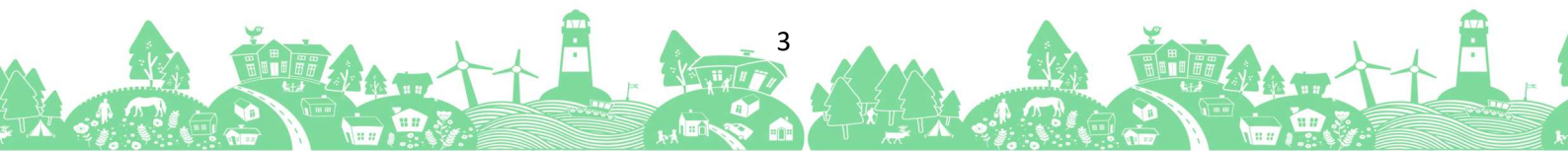
Osallisuuden silta I & II -hankekokonaisuus sisältää kaksi osahanketta, jotka molemmat toteutetaan vuoden 2026 aikana. Niissä teemoina ovat nuorten talous- ja yrittäjyysosaamisen lisääminen sekä osallisuuden ja arjen hallintataitojen parantaminen. Hankkeessa jatketaan hyvin alkanutta kansainvälistä yhteistyötä ruotsalaisen Leader Lapplandin ja Leader Liiverin kanssa. Kansainvälinen yhteistyö on alkanut myös YERA-hankkeen alla yhdessä Viron, Latvian ja Italian kanssa. Yhteistyön teemana on nuorten yrittäjyys ja sen myötä Suupohjassa mukaan on pyydetty myös paikallista 4H-yhdistystä.

KANSAINVÄLISYYS

Kansainväliseen toimintaan panostetaan vuoden 2026 aikana mm. **Nordic Preparedness** -hankkeella. Siinä suomalaiset ja ruotsalaiset Leader-ryhmät, yhteensä 10 ryhmää, vahvistavat hyvät käytänteitä vaihtamalla ja toisilta oppimalla maaseudun asukkaiden ja yhteisöjen kykyä reagoida erilaisiin kriiseihin ja toipua niistä. Yhteistyöllä pyritään lisäämään kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista kriisinkestävyttä alueilla, jotka kohtaavat erityisiä haasteita maantieteellisen sijainnin ja pitkien välimatkojen, harvan asutuksen ja rajallisten resurssien vuoksi. Kansainvälisyyttä edistetään myös **Osallisuuden silta I ja II** -hankkeissa. Lisäksi kansainvälisyyttä edistetään mahdollisessa Interreg Aurora-hankkeessa, jota valmistellaan yhdessä Lapuan kaupungin ja ruotsalaisten partnereiden kanssa.

YMPÄRISTÖ

Leader Suupohjan **Ympäristöviisaat yhteisöt** -hankkeen tavoitteena on lisätä asukkaiden ja yhteisöjen ympäristö- ja ilmastotietoisuutta sekä edistää kestäviä arjen tekoja ja taitoja. Hankkeessa yhdistyvät ekologiset ja sosiaaliset tavoitteet niin, että ympäristövastuullisuus tukee myös yhteisöllisyyttä.

MUUT

Yritys-, Yhteisö- ja NuorisoLeader -rahaa myönnetään alueen yrityksille, yhdistyksille ja nuorten ryhmille pieniin investointi- tai kehittämisprojekteihin. Rahoituksen kautta halutaan saada aikaan hakijatahoille uutta toimintaa ja innostusta kehittämiseen. Hakijayhdistyksen tai -yrityksen tulee olla Suupohjan Kehittämisyhdistys ry:n jäsen- NuorisoLeader-rahamen kohdalla tällaista vaatimusta ei ole. Rahoitus tulee yhdistyksen omista varoista.

Kuntien ja julkisten toimijoiden kehittämistyötä aktivoi Leader Suupohjan palveluksessa toimiva **hankeasiantuntija**. Hän avustaa toimijoita hankkeiden valmistelussa ja koordinoinnissa, sekä rahoituksen hakemisessa eri rahoituskanavista vielä vuoden 2026 ajan.

Kohti puolustuksen verkostoja -hanke tukee Suupohjan alueen yrityksiä lisäämällä tietoisuutta kaksikäyttö- ja NATO-markkinoista, vahvistamalla osaamista ja edistämällä konsortioihin osallistumista. Hankkeen tavoitteena on parantaa yritysten valmiuksia osallistua tarjousprosesseihin, ja tunnistaa alueelta konsortioista kiinnostuneita yrityksiä. Kyseessä on esiselvityshanke.

Suupohjan maastopyöräreitti -hankkeessa kehitetään Suupohjan alueelle laaja ja yhtenäinen rengasmainen maastopyöräilyreitti, joka yhdistää kuntia, kyliä, palveluja sekä merkittäviä luonto- ja kulttuurikohteita hyödyntäen pääosin olemassa olevia reittiverkostoja. Hanke vastaa kasvavaan tarpeeseen monipuolisille ja turvallisille virkistys- ja pyöräilymahdollisuuksille sekä tukee kestävä matkailua ja alueen elinvoimaa. Reitti menee myös Kristiinankaupungin puolelle. Hankkeelle haetaan rahoitusta Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksesta.

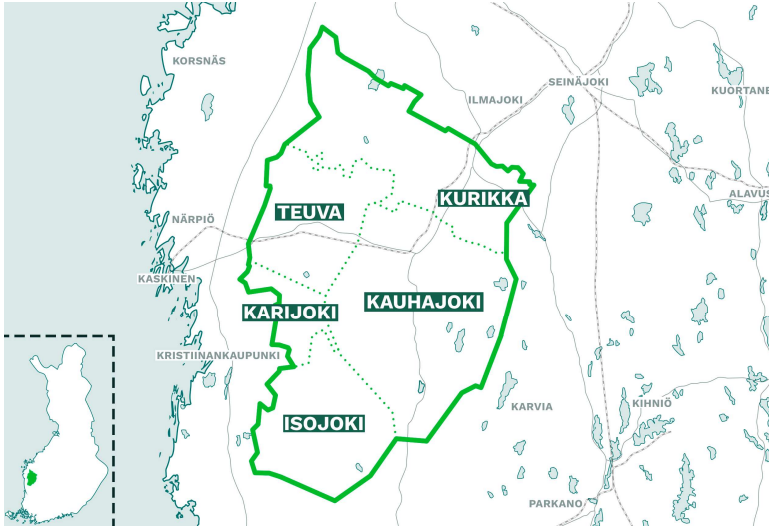
Toimintavuonna kiinnitetään edelleen huomiota myös jäsenistön aktivointiin ja yhdistyksen jäsenmäärän lisäämiseen. Leader-toiminta on vakiinnuttanut asemansa suupohjalaisen maaseudun kehittämistyössä. Leader Suupohja tarjoaa kehittämiselle toimintansa ja rahoituksensa kautta hyviä välineitä, oli kyse sitten yritysten, kylien, kulttuurin, palvelujen tai elinkeinojen kehittämisestä ympäristöarvot ja kestävä kehitys huomioiden.

Kauhajoella 18.3.2026

Hallitus

2. Yhdistystoiminta

Leader Suupohja on Isojoen, Karijoen, Kauhajoen, Kurikan (pl. Jalasjärvi) ja Teuvan alueella toimiva riippumaton maaseudun kehittämisorganisaatio. Toteutamme EU-osarahoitteista paikallista Virtaa viisikkoon -kehittämisstrategiaa. Toimintaamme kuuluu niin paikallisen, seudullisen kuin kansainvälisenkin kehittämistoiminnan hankkeistaminen järjestö-, julkisyhteisö- ja yrityspuolella. Yhdistys on eri tavoin osallisena alueen kehittämistoiminnassa vastaten myös alueen kylien ja yhteisöjen kehittämisestä.

Kuva 1. Yhdistyksen toiminta-alue Leader-ohjelmakaudella 2023–2027.

Yhdistyksen tarkoituksena on kannustaa toiminta-alueensa asukkaita, yrityksiä ja yhteisöjä yhteistyöhön alueensa kehittämiseksi ja maaseudun elinvoimaisuuden parantamiseksi. Tavoitteena on myös lisätä maaseudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja kokemustenvaihtoa eri maaseutualueiden välillä kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien.

Tarkoituksen toteuttamiseksi yhdistys:

1. Osallistuu maaseudun kehittämisohjelmien toteuttamiseen paikallisin voimin ja omatoimisesti.
2. Tekee yhteistyötä asukkaiden, yritysten, yhteisöjen ja muiden organisaatioiden kanssa.
3. Laatii ja toteuttaa kehittämissuunnitelmia.
4. Neuvoa ja opastaa toiminta-alueensa asukkaita, yrityksiä, yhteisöjä ja muita organisaatioita maaseudun kehittämiseen liittyvissä asioissa.
5. Järjestää toiminta-alueellaan koulutus-, neuvonta- ja tiedotustilaisuuksia.
6. Toimii maaseudun kehittämisasioissa jäsentensä yhteistyöelimenä.
7. Tekee aloitteita eri viranomaisille.
8. Harjoittaa tiedotus- ja julkaisutoimintaa.
9. Tekee maaseudun kehittämiseen liittyviä selvityksiä.

2.1. Toimintaperiaatteet

2.1.1. Toiminta-ajatus

Yhdistyksen toiminta-ajatuksena on paikallisten palveluiden ja työllisyyden sekä alueen ja sen asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden lisääminen osallistamalla seudulliseen kehittämiseen sekä rahoittamalla että toteuttamalla hankkeita.

2.1.2. Visio

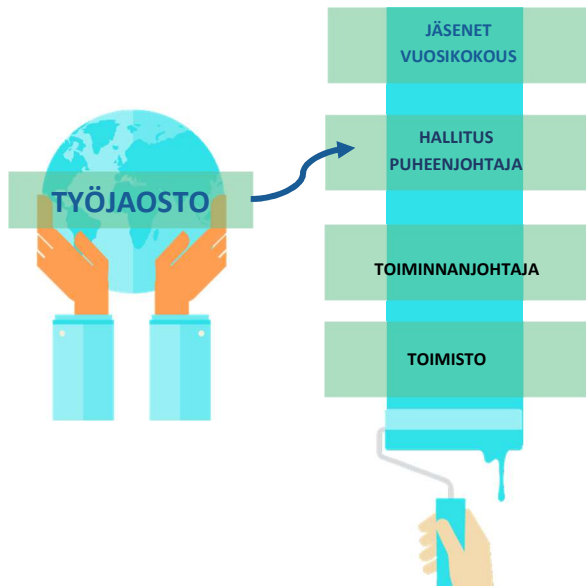
Visio on, että vuonna 2027 Suupohjan alue on elinvoimainen, uudistuva ja älykäs maaseutualue. Se tarjoaa kaiken ikäisille asukkaille yhteisöllistä elämänmenoa, saavutettavia palveluita sekä turvallisen ja kestävästi asuinympäristön. Yrityksille se mahdollistaa kannattavan toimintaympäristön ja yrittämisen edellytykset sekä osaavan työvoiman saannin. Hyvinvointia sekä alueen pito- ja vetovoimaa vahvistavat alueen ainutlaatuinen luonto ja monimuotoinen kulttuuritarjonta. Aluetta kehitetään kestävästi ja kansainvälisyyttä hyödyntäen.

2.1.3. Arvot

Arvot kuvastavat toimintaamme ja muistuttavat, mitkä asiat olemme kokeneet yhteisesti tärkeiksi. Yhdistyksen toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: 1. paikallisuus, 2. asiakaslähtöisyys, 3. elinvoimaisuus, 4. avoimuus ja 5. aktiivisuus.

- Paikallisuus tarkoittaa, että olemme toimija, joka kehittää aluetta ruohonjuuritasolta lähtien ja toimii "aidosti lähellä asiakasta".
- Asiakaslähtöisyys tarkoittaa yhdistyksessä sitä, että pyrimme toiminnassamme huomioimaan jokaisen asiakkaan yksilölliset tarpeet, palvelumme ovat monipuolisia ja toimimme joustavasti sekä tasa-arvoisesti.
- Alueen elinvoimaisuus on tärkeää, ja pyrimme toimintamme kautta vahvistamaan alueen hyvinvointia ja elinkeinotoimintaa.
- Toimimalla avoimesti vahvistamme asiakkaiden ja muiden sidosryhmien luottamusta meihin.
- Yhdistyksen vahvuutena on työntekijöiden, hallituksen ja muiden luottamushenkilöiden sitoutuneisuus tekemäänsä työhön. Yhdistys tunnetaan alueella aktiivisena toimijana ja aktivoijana. Yhdistys on vahvasti sitoutunut edistämään seutukunnan hyvinvointia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

2.2. Organisaatio

Kuva 2. Yhdistyksen organisaatiorakenne.

2.2.1. Yhdistyksen kokous

Yhdistyksen ylintä päätösvaltaa käyttää yhdistyksen kokous, joka pidetään vuosittain viimeistään huhtikuun loppuun mennessä.

2.2.2. Hallitus

Yhdistyksen toimeenpanevana elimenä on hallitus, johon kuuluu 15 varsinaista jäsentä. Varsinaisille jäsenille valitaan henkilökohtaiset varajäsenet. Varsinaisten jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa tasapuolisesti maa- ja metsätalousministeriön kolmikantavaatimuksen mukaisesti paikallista yksityistä sektoria, julkista sektoria sekä yleishyödyllisiä yhteisöjä. Hallituksessa tulee olla vähintään yksi jäsen jokaisesta yhdistyksen toimialueen kunnasta. Vuodesta 2020 lähtien kuntien paikkajako on ollut seuraava: Kauhajoki 4, Kurikka 4, Teuva 3, Isojoki 2 ja Karijoki 2.

Jäsenten kuntakohtaiset määrät tulevat pysymään samoina, mutta paikkajako tulee muuttumaan vuoden 2026 vuosikokouksessa hallituksen jäsenten roolien osalta seuraavaksi kuudeksi vuodeksi: Isojoelta hallituksessa on julkisen tahon edustaja ja maaseudun asukas, Karijoelta julkisen tahon edustaja ja yhdistysedustaja, Kauhajoelta julkisen tahon edustaja, kaksi yhdistysedustajaa ja yksi maaseudun asukasedustaja sekä Kurikasta julkisen tahon edustaja, yksi yhdistysedustaja ja kaksi maaseudun asukasedustajaa.

Hallituksen varsinaisten jäsenten yhtäjaksoinen enimmäisaika hallituksessa ei saa olla pidempi kuin kuuden toimikauden mittainen. Puheenjohtaja- ja varajäsenvuosia ei lasketa hallituksen jäsenen toimivuosiin. Hallituksen varsinaisten jäsenten ja varajäsenten toimikausi on vuosi.

2.2.3. Työjaosto

Hallitus valitsee keskuudestaan työjaoston, johon kuuluu hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä 3–5 hallituksen varsinaista jäsentä. Työjaoston puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajana hallituksen varapuheenjohtaja. Työjaoston tehtävänä on valmistella hallitukselle esitettävät henkilöstöhallintoon liittyvät asiat sekä toimia toiminnanjohtajan ja toimiston välittömänä työnantajana.

2.2.4. Toimialaryhmät

Hallitus voi perustaa tarvittaessa toimialakohtaisia työryhmiä ja muita toimikuntia, joihin kuuluu vähintään yksi hallituksen varsinainen jäsen. Toimialakohtaisiin ryhmiin voidaan tarvittaessa kutsua myös yhdistyksen ulkopuolisia asiantuntijajäseniä. Tällä hetkellä Leader Suupohjalla on toiminnassa kaksi toimialaryhmää; elinkeinojaosto ja nuorisajaosto.

Elinkeinojaoston tehtävänä on käsitellä alustavasti vireille tulleita yritystukihakemuksia ja pohtia esim. eri toimialojen kilpailutilannetta. Jaosto toimii myös yleisenä tiedotuskanavana ja yhteistyöpöytänä alueen kuntien elinkeinohenkilöiden ja Leader Suupohjan välillä. Elinkeinojaosto ei tee hallitukselle esityksiä yrityshankkeiden rahoituksesta.

Leader Suupohjan **nuorisajaosto** on perustettu vuonna 2022. Jaosto koostuu toiminta-alueen aktiivisista ja vaikuttamishaluisista nuorista, jotka haluavat olla mukana kehittämässä nuorten elämään liittyviä asioita alueella ja valtakunnallisestikin. Nuorisajaosto aktivoi ja arvioi Nuorisoleader-rahahakemuksia ja antaa lausunnon Leader-hankkeista, joissa on nuorisoon kohdistuvia toimia. Jaosto kokoontuu säännöllisesti, suunnittelee erilaisia nuorten tapahtumia ja osallistuu valtakunnalliseen nuorisoleader-toimintaan.

2.2.5. Toimisto

Hallituksen alaisena toimii yhdistyksen toimisto. Toimiston tehtävänä on toteuttaa yhdistyksen toimintasuunnitelmaa hallituksen ja työjaoston antamien ohjeiden mukaan. Toimiston esimiehenä toimii toiminnanjohtaja.

Yhdistyksellä on pysyvä toimisto osoitteessa Puistotie, Kauhajoki 51 (avoinna ma, ke-to klo 10–15) ja sivutoimisto Yrityspalvelupiste Formussa Kurikassa, jossa olemme tavattavissa tiistaisin ja torstaisin sekä sopimuksen mukaan.

2.3. Jäsenyys

Yhdistyksen varsinaisia jäseniä voivat olla yhdistyksen toiminta-alueella toimivat oikeustoimikelpoiset yhteisöt sekä toiminta-alueen kehittämisestä kiinnostuneet yksityiset henkilöt. Yhdistyksen jäsenrekisterissä oli joulukuussa 2025 yhteensä 325 jäsentä.

2.3.1. Kuntajäsenet

Kuntajäseniä oli 31.12.2025 viisi; Isojoki, Kurikka, Karijoki, Kauhajoki ja Teuva. Kuntien vuotuinen jäsenmaksu vuonna 2025 oli 170 €.

2.3.2. Yritys- ja yhteisöjäsenet

Yhdistyksellä oli vuoden 2025 lopussa yritys- tai yhteisöjäseniä 226. Yritys- ja yhteisöjäsenten jäsenmaksu vuonna 2025 oli 35 €/v.

2.3.3. Henkilöjäsenet

Yhdistyksellä oli vuoden 2025 lopussa 94 henkilöjäsentä. Henkilöjäsenten jäsenmaksu vuonna 2025 oli 10 €/v.

2.3.4. Kannatusjäsenet

Yhdistyksellä voi olla kannatusjäsenenä yksityinen henkilö tai oikeustoimikelpoinen yhteisö. Yhdistyksellä ei toimintavuoden 2025 aikana ollut kannatusjäseniä.

2.4. Tilintarkastajat

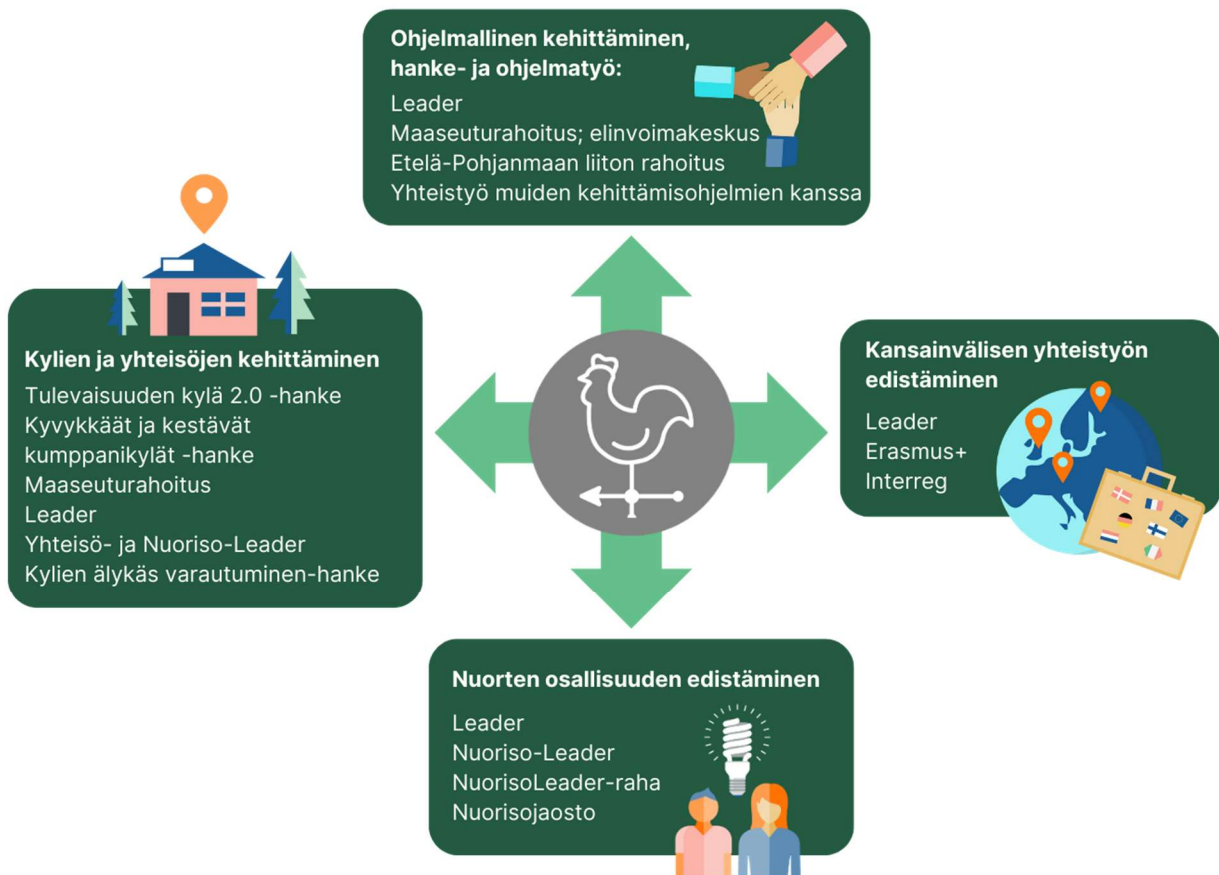
Yhdistyksen vuosikokous valitsee yhden auktorisoidun tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön sekä yhden auktorisoidun varatilintarkastajan tai varatilintarkastusyhteisön. Tilintarkastajat valitaan hallituksen toimikaudeksi.

3. Suupohjan Kehittämisyhdistyksen toiminta vuonna 2026

Yhdistyksen sääntöjen mukainen toiminta on jaettu neljään eri toiminta-alueeseen, jotka on ositettu alla olevassa kuvassa. Toiminta-alueet ovat:

- ✓ Ohjelmallinen seudullinen kehittäminen.
Toiminta käsittää hankkeiden ja strategioiden suunnittelun, koordinoinnin ja toteutuksen. Hankkeet voivat olla omia tai muille tehtäviä toimeksiantoja.
- ✓ Kansainvälisen yhteistyön edistäminen.
Toiminta käsittää eurooppalaisen Leader-verkoston ja myös muiden ohjelmien kautta tehtävän yhteistyön. Hankkeet voivat olla joko yhdistyksen omia tai muille tehtäviä toimeksiantoja.
- ✓ Kylien ja yhteisöjen kehittäminen.
Kylien ja niiden palveluiden sekä asumismahdollisuuksien kehittäminen eri ohjelmien, kuten kylien aktivointihankkeiden kautta.
- ✓ Nuorten osallisuuden edistäminen. Nuorten aktivointi ja hanketoimintaan tutustuttaminen. Nuorisajaoston toiminnan koordinointi.

Kuva 3. Yhdistyksen toiminta-alueet.

3.1. Ohjelmallinen seudullinen kehittäminen

3.1.1. Leader-toiminta

Vuonna 2026 Leader Suupohjan toiminnan pääpaino on rahoituskauden 2023–2027 toimissa ja erityisesti Virtaa viisikkoon paikallisen kehittämisstrategian ja omien hankkeiden toteuttamisessa. Toimintavuonna keskitytään hakijoiden neuvontaan rahoituksen haussa, hankkeiden toteutuksessa ja maksatusten hakemisessa. Hankkeita on käynnissä runsaasti ja muuttuneet käytännöt niin raportoinnissa kuin maksatuksissa vaativat edelleen neuvontaa. Omassa hanketoiminnassa edistetään niitä teemoja, jotka ovat strategian toteutumisen kannalta tärkeitä, mutta joiden eteenpäin vieminen alueella on muiden sopivien hanketoimijoiden

puuttumisen vuoksi hankalaa. Kevään aikana tulee haettavaksi myös tämän ohjelmakauden lisärahoituskehys, johon maa- ja metsätalousministeriö on varannut noin 4,2 M€. Hakemus lisärahoituskehysten osalta tulee jättää 15.3.2026 mennessä.

Vuosi 2026 on Leader Suupohjan 30-vuotisjuhlavuosi ja vuoden aikana nostetaan esiin Leader-työn tuloksia ja vaikuttavuutta koko yhdistyksen toimintahistorian ajalta. Leader Suupohja myös koordinoi yhdessä Leader Liiverin kanssa valtakunnallista juhlavuosiviestintää ja toteuttaa sen toimia yhdessä kaikkien suomalaisten Leader-ryhmien kanssa.

Leader Suupohja on aloittanut vaikuttamistyön tulevaan ohjelmakauteen 2028-2034 liittyen. Leader-rahoituksen aseman turvaamiseksi on tiivistetty yhteistyösuhteita ja keskusteluja Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa sekä tavattu ja informoitu alueen kansanedustajia. Tietoa uudesta ohjelmakaudesta on jaettu hallituksen jäsenille sitä mukaa, kun sitä on tähän mennessä saatu. Vaikuttamistyö jatkuu ja myös paikallisille luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tiedotuksen kohteena.

Osana vaikuttamistyötä tulevaan ohjelmakauteen liittyen Leader Suupohja panostaa toimintavuoden aikana oman toiminnan sekä Etelä-Pohjanmaan laajuisen vaikuttavuustiedon keräämiseen ja levittämiseen.

3.1.1.1. Leader-ohjelmakausi 2023–2027

Rahoituskausi 2023–2027 on nyt täydessä vauhdissa. Rahoitukselle on kysyntää, ja Virtaa viisikkoon -strategia on toteutunut tähän mennessä suunnitelman mukaisena. Leader Suupohjan rooli alueen kehittäjänä on vahva, varsinkin kun muita vastaavia seudullisia toimijoita ei alueella ole kovin montaa, etenkin koko aluetta koskevien kehittämissuunnitelmien hakijana ja toteuttajana. Merkittäviä haasteita hanke- ja rahoitustoiminnalle aiheuttaa kuitenkin pienentyvä rahoituskehys ja toimintarahen riittävyys. Haasteet vaativat Leader Suupohjan hallitukselta linjauksia jo vuoden 2026 aikana.

Ohjelmakautta toteutetaan Leader-ryhmälle myönnettyllä toimintarahalla, johon saatiin ennakko keväällä 2023 ja haettiin maksatusta kolmesti vuoden 2025 aikana. Toimintarahen maksatus on sidottu rahoitettujen hankkeiden toteutumiseen ja maksatuksien etenemiseen. Paikalliseen kehittämissuunnitelmaan varattu kuntarahoitus toimii ns. ”könttärahoitus-periaatteella”, mikä tarkoittaa, että kunnat eivät voi vaikuttaa, mitä hankkeita Leader-ryhmä rahoittaa, vaan ryhmän hallitus päättää niistä. Edellä mainittu kuntarahoituksen periaate on maa- ja metsätalousministeriön edellyttämä malli Leader-ohjelmien rahoituksen saamiseksi.

Ryhmän toiminta pohjautuu Virtaa viisikkoon -kehittämissuunnitelmaan, jonka painopisteet ja läpileikkaavat teemat ovat seuraavat:

Kuva 4. Virtaa Viisikkoon-kehittämissuunnitelman painopisteet.

Painopisteet sisältävät asioita ja kokonaisuuksia, joilla:

1. Vahvistetaan alueen elinvoimaa tukemalla uusien mikroyritysten syntymistä ja edistämällä olemassa olevien yritysten kannattavuutta, kilpailukykyä ja kasvamista. Edistetään osaavaan työvoiman saantia ja yritysten välistä yhteistyötä.

2. Vahvistetaan kylien ja paikallisyhteisöjen elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä. Edistetään uudenlaisten palvelujen syntymistä ja käyttöönottoa, älykkäitä ratkaisuja, kiertotaloutta sekä osaamista. Tuetaan asumisen turvallisuutta ja omavaraisuutta sekä infrastruktuurin kunnossapitoa.
3. Edistetään alueen (luonto)matkailua ja kulttuuritoimintaa osana alueen pito- ja vetovoimaa sekä asukkaiden hyvinvointia.
4. Aktivoidaan alueen nuoria oman asuinseutunsa kehittämiseen ja osallisuuteen. Edistetään alueen kansainvälistymistä.

Leader Suupohja järjestää virallisen rahoituspäätöksen saaneille hankkeille aloituspalavereita tarpeen mukaan, ja hanketoteuttajille lähetetään materiaalipaketti hankkeiden toteuttamisen tueksi. Kerran vuodessa järjestetään myös aamukahvitilaisuus hanketoimijoille. Siinä käydään läpi ajankohtaisia asioita ja osallistujien on mahdollista verkostoitua keskenään.

3.1.2. Yhdistyksen omat hankkeet vuonna 2026

3.1.2.1. Toimintaraha 2023–2027

(Toteutusaika 26.1.2023-31.12.2029)

Toimintarahalla mahdollistetaan paikallisen kehittämisstrategian mukainen Leader-ryhmän toiminta sekä lisätään paikallisten toimijoiden aktiivisuutta ja tietämystä Leader-toiminnasta.

Toimintaraha -hankkeen keskeisiä tavoitteita ja toimenpiteitä ovat:

1. Leader-toimiston ylläpitäminen Kauhajoella ja työpäivät myös muissa kunnissa.
2. Leader-ohjelman koordinointi. Ohjelmaa varten on palkattu toiminnanjohtaja, talousasiantuntija, kehittämisasiantuntija ja osa-aikainen tiedottaja. Myös muut yhdistyksen työntekijät voivat tehdä tarvittaessa työtä hankkeelle.
3. Leader-ryhmän hallituksen sekä muiden mahdollisten Leader-toimintaan liittyvien työryhmien toiminnan mahdollistaminen.
4. Leader-rahoituksesta tiedottaminen, erilaisten tiedotustilaisuuksien tai -tapahtumien järjestäminen ja tiedotusmateriaalin tekeminen.
5. Hankehakijoiden ja -vetäjien opastaminen ja neuvominen.
6. Leader-ryhmän yhteistyösuhteiden ja verkostosuhteiden hoitaminen.
7. Hankkeessa työskentelevien henkilöiden, yhdistyksen hallituksen ja jaostojen jäsenten tietotaidon ylläpitäminen osallistamalla erilaisiin koulutuksiin ja tilaisuuksiin tai järjestämällä niitä itse.
8. Kansainvälinen yhteistyö ja yhteistyöhankkeiden valmistelu.

Yhdistyksen työntekijöiden työhyvinvointiin on panostettu mm. huomioimalla ergonomia-asiat työpisteillä, hankkimalla työntekijöiden käyttöön Break pro -taukoliikuntasovellus ja järjestämällä puolivuositain yhteistä TYHY-toimintaa. Omaehtoiseen työhyvinvoinnin kehittämiseen kannustetaan Smartum/Epassi-seteleiden avulla sekä kustantamalla kaksi hierontaa sekä kevät- että syyskaudella. Vuosittain pidetään myös kehityskeskustelut.

Leader-tiedotustoiminta

Leader-toiminnan luonteeseen kuuluu avoimuus ja tietojen vaihto. Avoimuusperiaatteen mukaisesti hyväksytyistä hankkeista ja yhdistyksen toiminnasta tiedotetaan yhdistyksen verkkosivuilla (leadersuupohja.fi), sosiaalisen median kanavissa (Facebook, Instagram, LinkedIn), kuudesti vuodessa ilmestyvässä sähköisessä uutiskirjeessä, ilmoituksissa painetuissa ja sähköisissä julkaisuissa. Viestintää ohjaa viestintäsuunnitelma ja kuukausikohtainen viestinnän vuosikello. Viestinnässä huomioidaan myös Etelä-Pohjanmaan alueen yhteiset toimet, valtakunnalliset maaseuturahoituksen kampanjat sekä Suomen Kylät ry:n viestintätoimet.

Toiminnasta ja rahoitusmahdollisuuksista kertovaa materiaalia tuotetaan ohjelmakauden graafista ilmettä mukaillen. Viestinnän painopisteinä vuonna 2026 ovat: 1) ajankohtaisista rahoitusasioista viestiminen potentiaalisille tuenhakijoille ja hanketoteuttajille, 2) vaikuttavuusviestinnän suunnittelu ja materiaalin kerääminen sitä varten, 3) Leader 30 vuotta -viestintä, 4) uuden rahoituskauden 2028–2034 valmisteluun liittyvä vaikuttavuusviestintä ja 5) Visit Suupohjan -sivuston ylläpitäminen.

Sisäisen viestinnän välineinä hyödynnetään muun muassa viikoittaisia tiimipalavereita, WhatsApp-ryhmää, Microsoft Teamsin sisältöjä ja sähköisiä kalentereita.

Viestinnällinen yhteistyö eteläpohjalaisten Leader-ryhmien ja maaseutuviestinnän koordinaattorin kanssa jatkuu. Viestintätiimi kokoontuu säännöllisesti ja viestinnälliset panostukset aikatauluineen on kirjattu Leader-toiminnan vuosikelloon. Leader Suupohja vastaa yhteisviestinnästä huhti-kesäkuussa 2026.

Ulkoista viestintää tehdään Etelä-Pohjanmaalla Uho- uutiskirjeen avulla sekä [maaseutu.fi/ep -sivustolla](https://maaseutu.fi/ep-sivustolla). Lisäksi toimintavuoden aikana järjestetään Hankekylvöt-tilaisuus, hanketoimijoille suunnattuja Teams-hankekahveja eri teemoista ja jatketaan yhteistä maaseuturahaston tuloksiin ja vaikuttavuuteen liittyvää vaikuttavuusviestintätätöskentelyä.

Leader Suupohjasta jatkaa edustaja myös valtakunnallisessa Leader-brändityöryhmässä.

Leader-juhluvuoden kampanjakoordinaatio

Leader-toiminta täyttää Suomessa 30 vuotta vuonna 2026. Juhlavuoden aikana Leader-viesti kulkee läpi Suomen ja aina Brysseliin asti. Jokainen Leader-ryhmä osallistuu vuorollaan somekampanjaan ja järjestää oman juhla-aktiiviteetin. Sen lisäksi vuoden aikana koostetaan ja julkaistaan suomalaisesta Leader-työstä kertova juhla-julkaisu. Leader Suupohja ja Leader Liiveri jakavat valtakunnallisten viestintätöimien operatiivisen koordinoinnin. Leader Suupohjan osalta tehtäviin kuuluu koordinoida ja seurata someviestintätöierroksen toteutumista, kouluttaa toimijoita someklinikoilla sekä avustaa julkaisun materiaalien keräämisessä ja toimitustyössä.

Koordinaattorina syksyyn 2026 saakka toimii Riikka Timonen.

3.1.2.2. Ympäristöviisaat yhteisöt

(Toteutusaika 1.3.2025-30.6.2026)

Ympäristöviisaat yhteisöt -hankkeen tavoitteena on vahvistaa ympäristö- ja ilmastotietoisuutta sekä edistää arjen ilmasto- ja ympäristöystävällisiä tekoja. Hanke tarjoaa kyläyhteisöille ja asukkaille käytännön välineitä osallisuuden ja ympäristötietoisuuden lisäämiseen työpajojen, tapahtumien ja viestintäkampanjoiden avulla. Alueen erityisiä vahvuuksia, kuten Geopark-kohteita, hyödynnetään kestävän kehityksen periaatteiden tuomiseksi osaksi matkailua ja paikallista ympäristökasvatusta.

Vuonna 2026 hankkeessa järjestetään kosteikko- ja energia-aiheisia tilaisuuksia sekä toteutetaan biohiiltein- ja kierrätystaidetyöpajat. Lisäksi muita hankkeen teemoihin liittyviä tilaisuuksia järjestetään tarpeen mukaan. Viestinnässä huomioidaan kansainväliset teemapäivät ja ajankohtaiset ympäristöaiheet. Yhteisiä toimenpiteitä suunnitellaan ja toteutetaan Leader Liiverin ja Leader Aisaparin hankkeiden kanssa muun muassa opintoretken sekä erilaisten info- ja koulutustilaisuuksien muodossa.

Hankevastaava on Riikka Timonen.

3.1.2.3. Vaikuttavaa Leader-työtä lakeuksilta

(Toteutusaika 22.12.2025–31.12.2026)

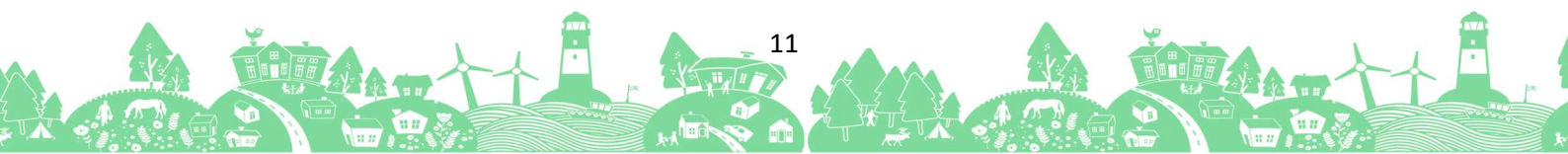
Hanke on syntynyt tarpeesta arvioida ja viestiä Leader-työn tuloksista ja vaikuttavuudesta systemaattisesti, jotta toiminnan hyödyt ja vaikutukset tulevat näkyviksi niin rahoittajille, päättäjille kuin alueen asukkaillekin. Hankkeessa kehitetään oma vaikuttavuusviestinnän toimintamalli, tuotetaan monimediaista tietoa Leader-toiminnan tuloksista 30 vuoden ajalta, toteutetaan vaikuttavuussivu verkkosivustolle sekä painettu vaikuttavuusjulkaisu. Lisäksi järjestetään sosiaalisen median kampanjoita, tapahtumia ja viestintäkokeilu. Hankkeen toteutus perustuu digitaalisuuteen, yhteistyöhön alueen toimijoiden kanssa sekä viestinnän monikanavaisuuteen. Hankkeen tavoitteena on lisätä Leader-toiminnan läpinäkyvyyttä, luotettavuutta ja vaikuttavuutta sekä vahvistaa alueen osaamista ja osallisuutta. Tuloksena syntyy pysyviä viestintätärkätösuja, joita hyödynnetään myös tulevaisuudessa alueen kehittämistyössä.

Vuonna 2026 konkreettisia toimia ovat vaikuttavuusviestinnän toimintamallin luominen (sis. asiakastytyväisyyskysely), vaikuttavuus- ja tulossivun rakentaminen, sosiaalisen median vaikuttavuuskampanja, Leader-toiminnan vaikuttavuusjulkaisun tekeminen, roadtrip hankekohteisiin, tulosten julkistamistilaisuus, viestintäkokeilu (podcast) sekä opintomatka. Hankkeen toimia tekevät useat yhdistyksen työntekijät.

3.1.2.4. Kohti puolustuksen verkostoja

(Toteutusaika 1.10.2025–31.5.2026)

Suomen NATO-jäsenyys ja lisääntynyt varautumisen ja puolustuksen tarve globaalissa epävarmuuden ajassa avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia, mutta yksittäisillä yrityksillä ei usein ole riittäviä resursseja tai osaamista vastata kansallisten tai kansainvälisten tarjouskilpailujen vaatimuksiin. Konsortion perustaminen tai liittyminen olemassa olevaan konsortioon mahdollistaa osaamisen yhdistämisen, riskien jakamisen ja kilpailukyvyyn parantamisen. Nykytilanteessa alueen yrityksillä ei ole selkeää tietoa puolustussektorin markkinoiden edellytyksistä eikä verkostoja, joiden kautta lähteä mukaan.

Hankkeen toimien mukaan yritykset saavat selkeämmän kuvan puolustusalan mahdollisuuksista, konkreettiset seuraavat askeleet sekä uusia verkostoja, mikä madaltaa kynnystä osallistua tarjouskilpailuihin ja vahvistaa osaamista. Hankkeen päätavoite on lisätä Suupohjan alueen yritysten osaamista ja tietoisuutta kaksikäyttöteollisuuden tuomista mahdollisuuksista ja vahvistaa elinkeinopohjaa hyödyntämällä puolustussektorin ja Naton avaamia mahdollisuuksia. Hankkeen tuloksena yritysten tietoisuus kaksikäyttö-, puolustus- ja NATO-markkinoista on lisääntynyt. Alueelta on tunnistettu yrityksiä, jotka ovat kiinnostuneita liittymään konsortioon. Lisäksi yritysten valmiudet ja osaaminen tarjousprosesseissa ovat kehittyneet. Toimia vuoden 2026 aikana ovat yrityskyselyn toteuttaminen ja analysointi, kolmen tiedotus- ja verkostoitumistapahtuman järjestäminen, opintomatka Savo Defence - ja Riihimäki DEFINE -verkostoihin sekä yrityksille suunnatun tiekartan kokoaminen.

Hankevastaava on Aili Raudla-Majakangas.

3.1.2.5. Suupohjan maastopyöräreitti

(Toteutusaika 1.4.2026-31.6.2027)

Suupohjan maastopyöräreitti -hankkeessa kehitetään laaja, yhtenäinen, rengasmainen maastopyöräilyreitti Suupohjan alueelle. Reitti yhdistää useita kuntia, kyliä, palvelukeskittyä ja merkittäviä luonto- ja kulttuurikohteita. Se on kuljettavissa olemassa olevia yksityisteitä, metsäiteitä, elinvoimakeskusten ylläpitämiä teitä sekä jo käytössä olevia ulkoilu- ja retkeilyreittejä pitkin. Hanke vastaa kasvavaan kysyntään monipuolisista ja turvallisista pyöräily- ja virkistysmahdollisuuksista alueella sekä tukee kestävän matkailun ja alueellisen elinvoiman vahvistumista. Hankkeen keskeisiä toimia ovat kuntien ja sidosryhmien, kuten Lauhanvuori-Hämeen kangas Geopark, yhteistyön koordinointi, digitaalisten alustojen käyttöönotto ja hallinta, reitin varrella olevien palvelujen kartoitus ja asiakaspersoonien määrittely, reitin testaus, kunnostus- ja kehittämistarpeiden kartoitus, reitin brändäys ja visuaalisten aineistojen tuottaminen sekä ratkaisujen selvittäminen reitin kaupallistamiseen ja pitkän aikavälin ylläpitoon. Kaikkia toimia edistetään vuoden 2026 aikana.

Hankkeen toimia toteuttaa myöhemmin valittava hankevastaava.

3.2. Kansainvälinen hanketoiminta

Kansainvälistä toimintaa tehdään tavoitteellisesti vuoden 2026 aikana jatkamalla aiemmin alkaneiden kansainvälisten hankkeiden parissa. Vuoden aikana päättyy myös kansainvälistä yhteistyötä sisältävä Osallisuuden silta I-hanke, jossa yhteistyötä on tehty Leader Laplandin ja Leader Liiverin kanssa. Myöhemmin kevään aikana alkaa uusi Osallisuuden silta II-kehittämishanke, jossa tehdään yhteistyötä Ruotsin lisäksi Viron, Latvian ja Italian kanssa. Teemoina ovat nuorten yrittäjyys, arjen hallinta, talouskasvatus ja osallisuus. Hankkeeseen palkataan hankevastaava.

Kansainvälistä yhteistyötä jatketaan myös Nordic Preparedness -hankkeessa, jossa on mukana neljä Leader-ryhmää Ruotsista ja kuusi ryhmää Suomesta. Hankkeen teemoina ovat varautuminen, resilienssi ja kokonasiturvallisuus. Hankkeen toteuttamiseen osallistuvat pääasiassa toiminnanjohtaja ja kehittämisasiantuntijat.

Leader Suupohja rahoittaa kansainvälisiä hankkeita myös ulkopuolisille toimijoille. Tiedossa on tällaisia hankkeita ainakin matkailun tasa-arvoon ja esteettömyyteen liittyen (Geopark-verkosto) sekä nuorten kansainvälisten osallistumismahdollisuuden edistämiseksi.

Leader Suupohja kuuluu seuraavien Interreg-hankkeiden sidosryhmiin: 1. Biowind - Increasing social acceptance for wind energy in EU regions through environmental and community based planning, 2. CRD Europe - Corporate Digital Responsibility in Europe, 3. DETOCS – Decarbonising the Tourism Industry in Post Covid-19 Support ja 4. Codil - Covid-Disrupted regional innovation ecosystems. Näissä hankkeissa suomalaisena kumppanina on Etelä-Pohjanmaan liitto.

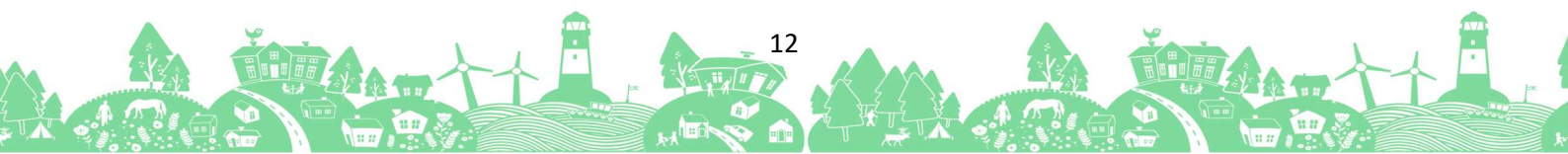
Muihin kansainvälisiin hankkeisiin osallistutaan toimintavuoden aikana mahdollisuuksien ja kiinnostuksen mukaan. Vuoden aikana selvitetään myös mahdollisuus päästä mukaan Interreg Aurora-hankkeeseen, että myös siitä hankemuodosta saataisiin kokemusta.

3.2.1. Yhdistyksen omat kansainväliset hankkeet vuonna 2026

3.2.1.1. Nordic Preparedness

(Toteutusaika 15.5.2025-30.6.2028)

Nordic Preparedness –hankkeen tavoitteena on vahvistaa maaseudun asukkaiden ja yhteisöjen kykyä reagoida kriiseihin ja toipua niistä – olivatpa ne luonnonkatastrofeja tai ihmisen aiheuttamia. Tällä aloitteella pyritään lisäämään kansalaisyhteiskunnan kokonaisvaltaista kriinkestävyyttä alueilla, jotka kohtaavat erityisiä haasteita maantieteellisen sijainnin ja pitkien välimatkojen, harvan asutuksen ja rajallisten resurssien vuoksi. Hankkeessa järjestetään vuonna 2026 kaksi opintomatkaa (yksi Manner-Suomeen ja yksi Ahvenanmaalle). Parhaat käytännöt koostetaan yhteen ja ne jaetaan videon, verkon, webinaarin tai muun sovitun välineen kautta.

Hanke on kansainvälinen yhteistyöhanke, jota toteutetaan Suomessa Etelä-Pohjanmaan, Satakunnan ja Pirkanmaan maakuntien alueilla sekä Ruotsissa Jönköpingsin ja Östergötlandin lääneissä. Mukana olevat Leader-ryhmät: Leader West Småland, Leader Östra Skaraborg, Leader Linné Småland, Leader Astrid Lindgrens hembygd, Leader Suupohja, Leader Liiveri, Leader Ravakka, Leader Pohjois-Satakunta, Leader Kantri ja Leader Åland.

Hankkeen toimia tekevät yhdistyksen toiminnanjohtaja ja kehittämisasiantuntijat.

3.3. Kylien kehittäminen

Kylien kehittäminen on yksi yhdistyksen päätoiminta-alueista. Yhteistyö kylätoiminnan saralla on vilkasta maakunnallisen kyläyhdistyksen, suupohjalaisten ja eteläpohjalaisten kylätoimijoiden, kylien kehittämishankkeiden työntekijöiden sekä Leader-ryhmien kanssa.

3.3.1. Yhdistyksen omat kylien kehittämishankkeet vuonna 2026

3.3.1.1. Tulevaisuuden kylä 2.0

(Toteutusaika 1.10.2023 - 31.5.2026)

Hanke on uudentyyppinen Älykäs kylä -yhteistyöhanke, johon on valittu 35 kylää toteuttamaan uusia innovatiivisia toimintamalleja koko Etelä-Pohjanmaan alueella. Hanke on maakunnallinen eli sitä toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä. Hanketta hallinnoi Leader Suupohja ja sille on saatu rahoitus Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta. Hankkeessa pyritään vahvistamaan kylien elinvoimaisuutta ja viihtyisyyttä innovatiivisten toimintamallien kautta. Tämä tapahtuu perustamalla kuntiin ja kyliin teemaryhmiä, joissa kokeillaan ja jaetaan uusia malleja valituista teemoista, joita ovat: energiakylät, digitaalisten palvelujen kylät ja imagokylät. Teemoissa ja työpajoissa hyödynnetään eri asiantuntijoita ja sparraajia. Parhaat käytännöt jaetaan ja monistetaan muihin kyliin.

Vuonna 2026 järjestetään paikallisia tilaisuuksia mm. energiateemalla, aktivoidaan ja sparrataan hankkeiden hakemisessa ja tuotetaan yhdessä pilottikylille Älykäs kylä-strategiat. Keväälle on suunnitteilla myös maakunnallinen loppuseminaari tulevaisuusteemalla. Suupohjasta hankkeessa on ollut mukana 11 kylää.

Hankkeen vetäjänä toimii kehittämisasiantuntija Tuija Takamäki.

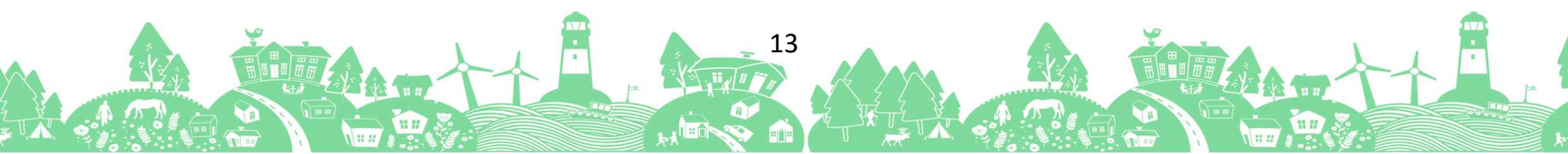
3.3.1.2. Kyvykkäät ja kestävät kumppanikylät (4K)

(Toteutusaika 1.5.2024- 31.12.2026)

Hanke on maakunnallinen eli sitä toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä. Hanketta hallinnoi Leader Liiveri ja sille on saatu rahoitus Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskukselta. Hankkeen teemoina on kumppanuus, kriisinkestävyys/huoltovarmuus sekä yhteisöllisyys. Hankkeen tavoitteena on luoda kestävä yhteistyöverkosto kuntien, kyläyhteisöjen ja eri toimijoiden välille, edistää kriisinkestävyttä ja varautumista sekä tukea kylien kehittämistä. Hankkeessa keskitytään myös huoltovarmuuden ja kriisiviestinnän kehittämiseen sekä kyläyhteisöjen valmiuksien parantamiseen kriisitilanteissa. Tavoitteena on luoda pitkäkestoinen ja vahva kumppanuusmalli kylien hyvinvoinnin ja turvallisuuden tukemiseksi.

Vuonna 2026 4K-hankkeessa jalkautetaan varautumisen ja kyläturvallisuuden käytännöt joka kuntaan. Keskeisinä toimina järjestetään 4K-kyläturvallisuusillat kunnittain, joissa vahvistetaan kylien ja kuntien yhteistyötä, kirkastetaan rooleja häiriötilanteissa ja käynnistetään kyläkohtaiset jatkotoimet (esim. kyläturvatiimit, viestintä- ja toimintamallit). Lisäksi toteutetaan 72 h -koulutuksia ja varautumisiltoja sekä hätäensiapukoulutuksia, joilla parannetaan kylätoimijoiden osaamista ja toimintakykyä arjen häiriötilanteissa. Hanke tekee tiivistä yhteistyötä Kylävara-hankkeen kanssa: järjestetään Kylävaraan liittyviä tilaisuuksia ja tiedotetaan 26.2. julkaistavasta Kylävara-mallista sekä tuetaan kyliä mallin käyttöönotossa. Samalla vahvistetaan hankeaktiivointia, jotta kylät tunnistavat omat kehittämistarpeensa ja etenevät turvallisuus- ja varautumisinvestointien rahoitushakuihin (esim. kylätalojen valmiudet ja varusteet). Opintomatka, tutustuminen Kaustisen seutukunnan kyläradioverkkomalliin, toteutetaan helmikuussa 2026.

Hankkeen vetäjänä toimii kehittämisasiantuntija Tuija Takamäki.

3.3.1.3. Kylien älykäs varautuminen)

(Toteutusaika 26.9.2025- 30.6.2028)

Hanke on maakunnallinen eli sitä toteuttavat Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät yhdessä. Hanketta hallinnoi Leader Kuudestaan ja sille on saatu rahoitus Etelä-Pohjanmaan elinvoimakeskuksesta. Tavoitteena on rakentaa Etelä-Pohjanmaalle käytännönläheinen malli, jossa kylätalot ja kyläverkostot voivat toimia paikallisina varautumiskeskuksina häiriö- ja kriisitilanteissa. Hankkeessa vahvistetaan kylien osaamista (esim. muonitus, ensiapu, alkusammutus, kyberturva), tehdään kylä-/kyläryhmäkohtaiset valmiussuunnitelmat ja kartoitetaan puhtaan veden lähteet ja kaivot. Samalla selvitetään kuntien tahtotila kyläradioverkostoa koskien ja rakennetaan sitä varten maakunnallinen malli kriisiviestinnän varajärjestelmäksi. Lopputuloksena syntyy pysyviä yhteistyörakenteita kylien, kuntien, viranomaisten ja järjestöjen välille sekä konkreettisia välineitä, joilla kylien resilienssi ja turvallisuuden tunne kasvavat.

Vuonna 2026 hankkeessa valmistellaan varautumiskeskusmallia ja käynnistetään kylä-/kyläryhmäkohtaiset valmiussuunnitelmaprosessit. Tavoitteena on sopia roolit ja viestintäkäytännöt häiriötilanteita varten sekä vahvistaa kylätalojen valmiuksia toimia kokoontumis- ja tukipisteinä. Lisäksi toteutetaan varautumis- ja koulutusiltoja (muonitus, ensiapu, alkusammutus, kyberturva) ja edistetään kyläradioverkoston maakunnallisen mallin suunnittelua ja käyttöönoton valmistelua yhteistyössä kuntien ja toimijoiden kanssa

Hankkeen vetäjänä toimii kehittämisasiantuntija Tuija Takamäki.

3.4. Nuorten aktivointi ja osallisuus

Leader Suupohja edistää nuorisotoimintaa tiedottamalla nuorille ja heidän parissaan toimiville aikuisille Leader-ryhmän kautta tulevista toimintamahdollisuuksista, Leader-rahoituksesta ja muista tukimuodoista. Lisäksi tarjotaan tarvittaessa apua rahoituksen hakemisessa ja hakemusten laatimisessa.

Leader Suupohjan nuorisajaosto jatkaa toimintaansa myös vuonna 2026. Jaosto koostuu aktiivisista nuorista, jotka haluavat vaikuttaa omalla asuinalueellaan mm. asumiseen, elämiseen ja harrastusmahdollisuuksiin liittyviin asioihin. Jaosto järjestää itse toimintaa nuorille ja arvioi NuorisoLeader-rahahakemuksia sekä antaa lausunnon nuoriin kohdistuvista Leader-hankkeista. Nuorten ryhmät voivat hakea NuorisoLeader-rahoitusta pieniin projekteihin, joilla parannetaan nuorten hyvinvointia, viihtyvyyttä ja osallisuutta.

3.4.1. Yhdistyksen omat nuorten hankkeet vuonna 2026

3.4.1.1. Osallisuuden silta I

(Toteutusaika 1.6.2025-31.5.2026)

Hanke on kansainvälinen nuorisohanke. Hanke toteutetaan yhteistyössä mm. Leader Pohjois-Satakunnan, Leader Liiverin, Leader Kuudestaan, Leader Aisaparin ja ruotsalaisen Leader Lapplandin kanssa. Muita kumppaneita ovat Viro, Italia ja Latvia. Hankkeessa järjestetään mm. kansain- ja alueidenvälisiä yhteistyötapaamisia. Teemoina ovat mm. kansainvälinen yhteistyö, nuorisajaosto-toiminnan kehittäminen, nuorten talouskasvatus ja elämänhallintataitojen kehittäminen.

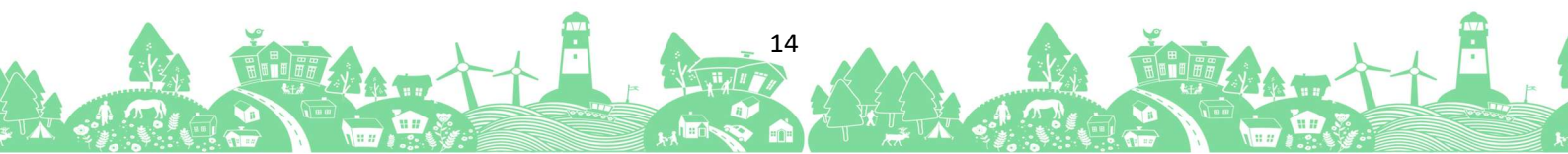
Keväällä 2026 järjestetään ensimmäinen kansainvälinen tapaaminen, jossa yhdessä nuorten kanssa suunnitellaan tulevia tapaamisia ja yhteistä toimintaa. Tapaamiseen osallistuvat nuorisajaostot sekä hallituksen jäseniä Leader Lapplandin, Leader Liiverin ja Leader Suupohjan alueilta. Kevään aikana alkaa Arjen Sankarit -pakohuonekierros alueen kunnissa. Ensimmäiset pakohuonepelit järjestetään Teuvalla. Maaliskuulla pidetään nuorten talous- ja yritysikasvatuksellinen tapahtuma yhdessä alueen toimijoiden kanssa.

Hankkeen vetäjänä toimii hankevastaava Janne Taipaleenmäki

3.4.1.2. Osallisuuden silta II

(Toteutusaika 1.4.2026-31.12.2026)

Hanke on kansainvälinen nuorisohanke ja jatkohanke Osallisuuden Silta I-hankkeelle. Hankkeessa jatketaan yhteistyötä aiempien kumppaneiden ja kumppanimaiden kanssa. Hankkeessa järjestetään mm. kansain- ja alueidenvälisiä yhteistyötapaamisia. Teemoina ovat mm. kansainvälinen yhteistyö, nuorisajaosto-toiminnan kehittäminen, nuorten yrittäjyys, nuorten talouskasvatus ja elämänhallintataitojen kehittäminen. Vuonna 2026 toteutetaan nuorten yrittäjien opintomatkat Italiaan sekä Viroon.

3.5. Yritys-, Yhteisö- ja Nuorisoleader-rahalla

Yritys-, Yhteisö- ja Nuorisoleader-rahalla myönnetään kylien, yhteisöjen, nuorten ryhmien ja yritysten pieniin investointeihin ja kehittämissuunnitelmiin. Rahoituksen tavoitteena on luoda uutta toimintaa ja mahdollistaa pienimuotoisten, mutta tarpeellisten hankkeiden toteuttaminen. Tuen avulla halutaan houkuttaa uusia toimijoita mukaan asuin- ja elinympäristön kehittämiseen. Rahoitus myönnetään Leader Suupohjan omista varoista. Yritys- ja YhteisöLeader-rahalla hakijoiden tulee olla Suupohjan Kehittämisyhdistyksen ry:n jäseniä. Vuonna 2026 tavoite on saada rahoitusta riittämään hyvin pienprojekteihin rahoitusresurssien pienentyessä sekä aktivoida hakijoita Nuorisoleader-rahalla.

4. Muu toiminta ja yhteistyötahot

Yhdistyksen edustajat osallistuvat toimintavuoden aikana myös muuhun seudulliseen, maakunnalliseen, valtakunnalliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön. Alueiden välinen ja kansainvälinen toiminta on näkyvästi mukana kehittämissuunnitelman toiminnassa myös Leader-hankkeiden ulkopuolella.

Vuonna 2026 toiminnassa on suunnitteilla:

- Yhteistyön jatkaminen muiden Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmien ja ELY-keskuksen kanssa. Toimintaryhmien tapaamisia järjestetään säännöllisesti. Yhteistyötä tehdään myös Leader Pohjois-Satakunnan, Leader Yhyksen ja Leader Aktion Pohjanmaan kanssa. Vuoden aikana Suupohjaan saadaan myös useita vierailuryhmiä muiden Leader-ryhmien alueilta.
- Vertaisauditoinnin jatkaminen Rieska Leaderin kanssa
- Maakunnan yhteistyöryhmän toimintaan osallistuminen. Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmillä on varsinaisen jäsenen paikka maakunnan yhteistyöryhmässä sekä sihteeristössä. Sihteeristössä on myös varajäsenen paikka. Edustus on vaihtuva Leader-ryhmien toiminnanjohtajien kesken.
- ELLE-ryhmän toimintaan osallistuminen. Leader Suupohjalla on edustus myös ELLE-ryhmässä, jossa jäsenenä on toimintaryhmien edustajien lisäksi elinvoimakeskusten virkamiehiä. ELLE-ryhmässä käsitellään mm. yhteisiä linjauksia hankkeisiin liittyen ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista.
- Järjestöneuvoston toimintaan osallistuminen. Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät ovat mukana myös vuonna 2021 perustetussa järjestöneuvostossa.
- Yhteistyötä tehdään aktiivisesti myös omalla alueella erilaisissa yhteistyö- ja sidosryhmissä.

Suupohjan Kehittämisyhdistyksellä on ollut syksystä 2012 lähtien käytössään laatukäsikirja. Laatukäsikirjaan tehdään vuonna 2026 laajempi päivitys ja sitä työstetään yhdessä auditointikumppani Rieska Leaderin kanssa. Siihen sisällytetään muun muassa työhyvinvointisuunnitelma sekä kriisiviestinnän suunnitelma. Laatukäsikirjaa käytetään perustana yhdistyksen toiminnan kehittämisessä sekä työntekijöiden perehdytyksessä.

4.1. Hankeasiantuntija

Yhdistyksen palveluksessa toimii vielä ainakin vuoden 2026 ajan hankeasiantuntija, jonka tehtävänä on Isojoen, Karijoen ja Teuvan kuntien sekä Kauhajoen kaupungin omien ja yhteisten hankkeiden valmistelu ja koordinointi. Hankeasiantuntija yrittää hyödyntää alueen kehittämiseen uusia rahoituslähteitä ja valmistelee rahoituksen hakemista eri rahoituskanavista. Työtehtävänä on myös toiminta-alueen muiden hankehakijoiden aktivointi alueen kehittämistyöhön. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä kuntien kehittämistyöstä vastaavien henkilöiden kanssa ja hankeasiantuntija tekee tiivistä yhteistyötä myös Kurikan kaupungin hankeasiantuntijan kanssa. Vuoden 2026 aikana toteutetaan edellä mainittujen tehtävien lisäksi opinto- ja verkostoitumismatka, jonka tarkoituksena on tutustua menestyksekkääseen hanketoimintaan muualla Suomessa sekä luoda mahdollisuus poikkisektorilliselle ajatustenvaihdolle.

Hankeasiantuntija on Marjo Kiuru-Sundberg.

4.2. Suupohjan seutuviestintä

Leader Suupohja koordinoi seudullista viestintää ja viestintätoimintaa. Viestintätoimintaan kuuluvat Leader Suupohjan lisäksi Kauhajoen kaupunki, Isojoen kunta, Karijoen kunta, Teuvan kunta sekä Suupohjan koulutus- ja työllisyyskuntayhtymä Vuoksi. Lisäksi Kurikan kaupungin edustaja osallistuu kokouksiin tarvittaessa. Viestintätoiminta laatii yhdessä vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin. Seutuviestinnällä tehdään alueen yhteisiä viestintä- ja markkinointiprojekteja, osallistutaan matkailuaiheisiin tapahtumiin, järjestetään tarvittaessa koulutuksia toimijoille sekä pidetään yllä visitsuupohja.fi -sivustoa ja sen somekanavia.

Suupohjan seutuviestinnän toimia tekevät Riikka Timonen, Mirka Puska ja Hanna-Leena Pihlajaniemi.

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 2026

	<u>Budjetoitu</u> <u>vuodelle 2026</u>		<u>Toteutunut</u> <u>vuosi 2025</u>	
Varsinainen toiminta				
Tuotot		652 650,00 €		667 838,16 €
Kulut				
Henkilöstökulut	- 442 000,00 €		- 472 768,73 €	
Poistot	- 5 650,00 €		- 6 475,31 €	
Muut kulut	- 205 000,00 €	- 652 650,00 €	- 188 594,68 €	- 667 838,72 €
Varsinainen toiminta yhteensä		- €		0,56 €
Tuotto- / Kulujäämä		- €		0,56 €
Varainhankinta				
Tuotot				
Jäsenmaksutuotot	10 000,00 €		9 745,00 €	
Liiketoiminnan tuotot	- €	10 000,00 €	- €	9 745,00 €
Kulut				
Liiketoiminnan kulut		- €		- €
Varainhankinta yhteensä		10 000,00 €		9 745,00 €
Tuotto- / Kulujäämä		10 000,00 €		9 744,44 €
Sijoitus- ja rahoitustoiminta				
Tuotot	5 500,00 €		6 996,21 €	
Kulut	- €	5 500,00 €	- 12,39 €	6 983,82 €
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä		5 500,00 €		6 983,82 €
Tuotto- / Kulujäämä		15 500,00 €		16 728,26 €
Yleisavustukset				
Tuotot	32 250,00 €		32 656,00 €	
Kulut	- 21 430,00 €	10 820,00 €	- 30 394,98 €	2 261,02 €
Tilikauden tulos		26 320,00 €		18 989,28 €
Tilinpäätössiirrot				
Siirrot vapaisiin rahastoihin		- 9 000,00 €		- 8 755,00 €
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		17 320,00 €		10 234,28 €

